

στάλα

στάλα, η, ουσ. [*<σταλάζω (υποχωρητ.)*], η σταγόνα. (Λαϊκό τραγούδι: *πέφτουν της βροχής οι στάλες κι εγώ κάθομαι στις σκάλες*)· ως επίρρ., καθόλου, τίποτα. (Λαϊκό τραγούδι: *σ' αγαπώ σαν αμαρτία σε μισώ σα φυλακή, κόψε με αν θες στα τρία, **στάλα** αίμα δε θα βγει*). Υποκορ. **σταλίτσα, η** (βλ. λ.)·

- *δεν έχει στάλα...*, δηλώνει παντελή έλλειψη κάποιου πράγματος: «δεν έχει στάλα ευγένειας || δεν έχει στάλα κακία || δεν έχει στάλα καλοσύνης». Συνών. *δεν έχει δράμι... / δεν έχει ίχνος... / δεν έχει σταλιά(...)*·

- *μια στάλα, α.* λίγο, για λίγο: «άφησέ με να κοιμηθώ μια στάλα || ξεκουράστηκα μια στάλα κι ύστερα συνέχισα πάλι τη δουλειά». (Λαϊκό τραγούδι: *πάμε γι' άλλα, πάμε γι' άλλα, δε μ' αγάπησες **μια στάλα***). **β.** (για υγρά)κάτι το ελάχιστο: «δώσε μου να πω μια στάλα νερό, γιατί κοράκιασα»·

- *ούτε στάλα ή ούτε μια στάλα, α.* (για υγρά) καθόλου, τίποτα: «ο γιατρός μου απαγόρευσε το ποτό, γι' αυτό δεν πίνω ούτε στάλα». Συνών. *ούτε σταγόνα ή ούτε μια σταγόνα / ούτε σταλιά ή ούτε μια σταλιά. (α).* **β.** (γενικά) ούτε για λίγο χρονικό διάστημα: «δε μ' άφησε ούτε μια στάλα να ησυχάσω». Συνών. *ούτε σταλιά ή ούτε μια σταλιά (β)*·

- *στάλα με στάλα το νερό, τρυπάει το λιθάρι*, με την επιμονή και την υπομονή, με τη συνεχή προσπάθεια, φτάνουμε στο ποθητό αποτέλεσμα, στην επιτυχία: «δεν προκόβει κανείς τόσο γρήγορα στη ζωή του, όσο φαντάζεσαι, αγόρι μου, γιατί στάλα με στάλα το νερό, τρυπάει το λιθάρι». Συνών. *κι ο κουτσός με τόνα πόδι, κούτσα κούτσα πάει στην πόλη / το ήσυχο το νερό τρυπάει το βουνό*·

- *στάλα στάλα, α.* (για υγρά) σε σταγόνες: «το νερό έπεφτε απ' τη βρύση στάλα στάλα». (Λαϊκό τραγούδι: *θα πληρώσω με δάκρυ την αγάπη σου, θα πληρώσω με αίμα που σε πήρα, **στάλα στάλα** θα πίνω το φαρμάκι σου και στον ήλιο εγώ δε θα 'χω μοίρα*). **β.** (γενικά)λίγο λίγο, σιγά σιγά: «στάλα στάλα προχωράει η δουλειά». **γ.** σε μικρές δόσεις: «οι αυξήσεις, ειδικά στις συντάξεις, δίνονται στάλα στάλα». (Λαϊκό τραγούδι: *μάτια μου μεγάλα μάτια μελαγχολικά ήπια **στάλα στάλα** τα βαθιά σας μυστικά*).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας